

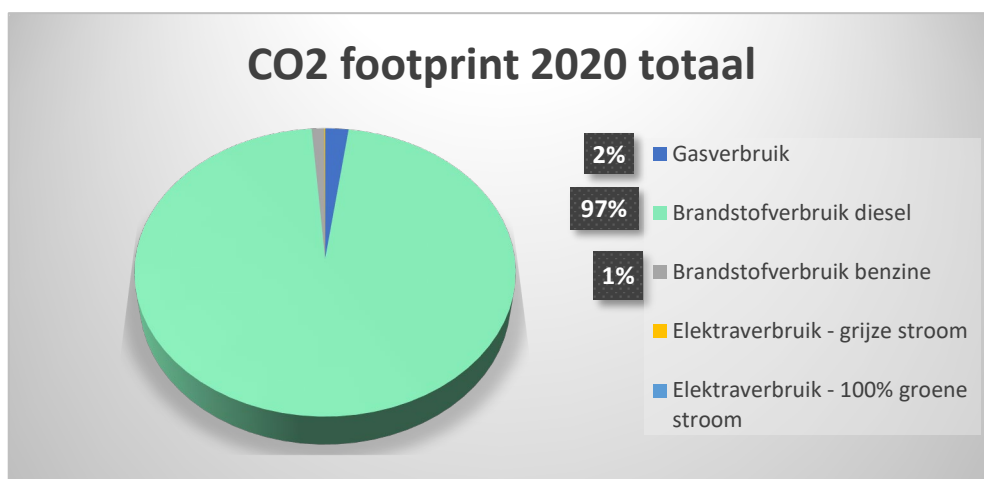
Ons energiebeleid

Ook in 2020 zijn wij als Theo Klever b.v. actief om de footprint in kaart te brengen met als doel dit te reduceren. Deze reductie wordt gerealiseerd door middel van het reductiesysteem conform CO₂-footprint prestatieladder 3.1 Hierin komen de onderdelen inzicht, reductie, communicatie en deelname aan initiatieven naar voren.

Energieverbruik totaal 2020

Tweemaal per jaar worden de emissies in kaart gebracht om zicht te krijgen op de CO₂-footprint. Doordat de uitstoot overzichtelijk wordt, kunnen er doelstellingen worden opgesteld om vastgestelde reductie hoeveelheden te behalen. Zo is in totaal van het jaar 2020 in totaal voor 657,2 ton aan CO₂ uitgestoten waarvan 142,9 ton in scope 1 en 0,4 ton in scope 2.

Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂ totaal	ton CO ₂ 1e helft
Gasverbruik	4.553	m ³	1.884	8,6	6,3
Brandstofverbruik diesel	196.669	liters	3.230	635,2	280,9
Brandstofverbruik benzine	4.751	liters	2.740	13,0	3,4
Totaal scope 1				142,9	142,9
Scope 2	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂	ton CO ₂ 1e helft
Elektraverbruik – stroom grijs	556	kWh	556	0,4	0,3
Elektraverbruik – 100% groen	21.097	km's	0	0,0	0,0
Totaal scope 2				0,4	0,3
Totaal scope 1 en 2				657,2	290,8
Totaal aantal FTE	19 1 ^e helft 24 totaal			Totaal per FTE	27,4 15,3

Project met gunningsvoordeel

In het eerste half jaar hadden we nog maar één project met gunningsvoordeel, namelijk ons project Aa en Maas. De werkzaamheden die op dit project worden verricht verschillen niet van de overige werkzaamheden binnen ons bedrijf. We kiezen er daarom voor om de uitstoot van het project niet apart te berekenen, maar te benaderen op basis van de bedrijfsuitstoot. Om toch een goede inschatting te maken berekenen wij het aandeel van de gewerkte uren in het eerste half jaar op dit project (3.028) ten opzichte van de totaal gewerkte uren (19.678). Hieruit volgt dat het aandeel gewerkte uren voor Aa en Maas in het eerste half jaar 15,4% bedraagt, zodat de uitstoot 44,8 ton CO₂ is (15,4% van 290,8 ton).

In de eerste helft van het jaar werd aangenomen dat aangezien de werkzaamheden in de tweede helft van het jaar meer bedragen, het aandeel dan waarschijnlijk ook hoger zijn. Deze aanname bleek echter niet juist in het licht van alle werkzaamheden. In totaal bedroegen de gewerkte uren op project Aa en Maas 6.999 op een totaal van 49.698 uur. Het aandeel gewerkte uren voor Aa en Maas is in totaal 2020 14%, zodat de uitstoot in geheel 2020 92 ton bedraagt.

In oktober 2020 kregen wij de gunning voor het project 'Duurzaam onderhoud NVO's Reeuwijkse Plassen'. Dit project zal in januari 2021 gaan starten.

Scope 1 en 2 doelstellingen Theo Klever b.v.

- Theo Klever B.V. wil in 2024 ten opzichte van 2019 5% minder CO₂ uitstoten in scope 1 en 2. Daarnaast wil Theo Klever b.v. in 2024 ten opzichte van 2019 5% minder elektriciteit gebruiken.

Deze doelstelling is gerelateerd aan aantal FTE.

Scope 3 doelstelling Theo Klever b.v.

- In 2023 wil Theo Klever B.V. voor groenafvalverwerking - 21,08 kg CO₂ eq per ton groenafval opleveren

Deze doelstelling is gerelateerd aan de FTE.

Belangrijkste CO₂-Maatregelen

Om deze doelstelling te realiseren zijn de onderstaande maatregelen opgesteld:

Maatregelen

- ✓ Elektrische bestelwagen
- ✓ Elektrische maaiboot
- ✓ Elektrische graafmachine
- ✓ Voertuigen regelmatig laten controleren en onderhouden
- ✓ Stimuleren zuinig rijden
- ✓ Terugdringen autogebruik
- ✓ Stimuleren elektrisch rijden

Planning

- 2021
- 2021
- 2021
- Halfjaarlijks
- Continu
- Continu
- Continu

De volgende belangrijke maatregelen zijn reeds uitgevoerd in de afgelopen jaren:

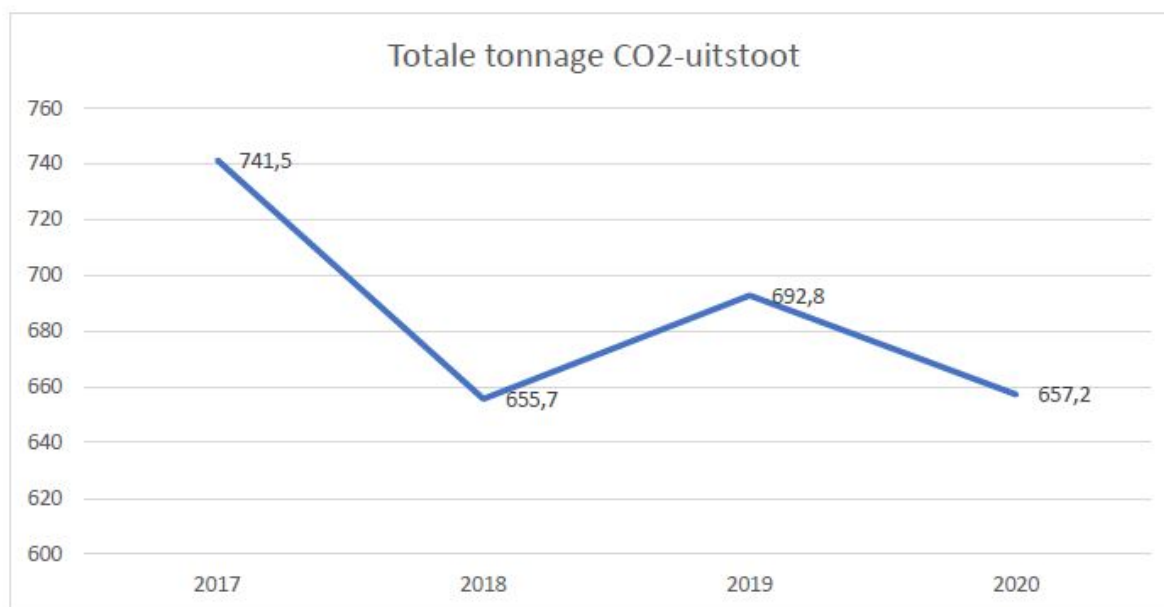
Maatregelen

✓ Elektrische werktuigdrager in gebruik genomen	2020
✓ LED verlichting kantoor	2020
✓ Deurdrangers buitendeur kantoor en kantine	2020
✓ Bootje met elektrische buitenboordmotor	2020
✓ Zonnepanelen op werkplaats	2019
✓ Elektrische auto's (Hyundai Kona en Ioniq) in gebruik genomen	2019
✓ Elektrisch handgereedschap in gebruik genomen	2018

Uitgevoerd

Voortgang

Sinds 2019 is een nieuwe doelstelling opgesteld. De voortgang van de CO₂-reductiedoelstellingen is weergegeven in de onderstaande grafiek. We kunnen nu nog niets zeggen over de effectiviteit van de maatregelen.

Sinds 2011 zijn wij gecertificeerd voor de CO₂ prestatieladder. Hoewel er veel maatregelen genomen zijn, zoals nieuwere machines, gebruik maken van Xmile diesel, samen rijden naar de werkplek, efficiënt werken door project na project af te werken in een logische volgorde, zien we toch dat het dieselverbruik schommelt in de jaren. Doordat wij groter zijn geworden (meer projecten aangenomen, waarvoor meer machines gebruikt worden) is het verbruik van diesel en benzine ook gestegen. We zijn elektrisch gereedschap gaan gebruiken (bosmaaiers, bladblazers, takkenknippers), maar voor menig werk zijn de bosmaaiers op benzine nog steeds

onmisbaar. Dit komt omdat de elektrische bosmaaiers bij hoger gras niet sterk genoeg zijn. Daardoor daalt het benzinegebruik niet enorm.

De verwachting is echter dat het elektrische gereedschap ook steeds beter wordt, waardoor deze steeds vaker de brandstofvariant zullen vervangen.

Dit brengt echter wel met zich mee dat het elektriciteitsverbruik zal gaan stijgen. Want het elektrische gereedschap moet tenslotte opgeladen worden. Net als de elektrische werktuigdrager en de elektrische auto's. In de toekomst zal er ook meer elektrische auto's en elektrisch materieel bij komen.

Wij hebben onze eigen zonnepanelen die in de helft van onze huidige energiebehoefte voorzien. Voor het overige wordt Groene energie van Hollandse Wind ingekocht. We rijden en werken dan dus op zon en wind!

Vanaf dit jaar zijn wij nog zelfstandiger aan het werk met de CO₂ prestatieladder. Waar wij voorheen voor het gedeelte niveau 4 en 5 volledig werden begeleid, en al het werk uit handen werd genomen, worden wij vanaf dit jaar slechts via coaching begeleid. Zo krijgen wij zelf steeds meer grip op de ladder.

We hebben dit jaar de overstap gemaakt op een eenvoudiger handboek met minder verschillende documenten. En uiteraard bereiden wij ons al voor op de nieuwe 3.1. norm.

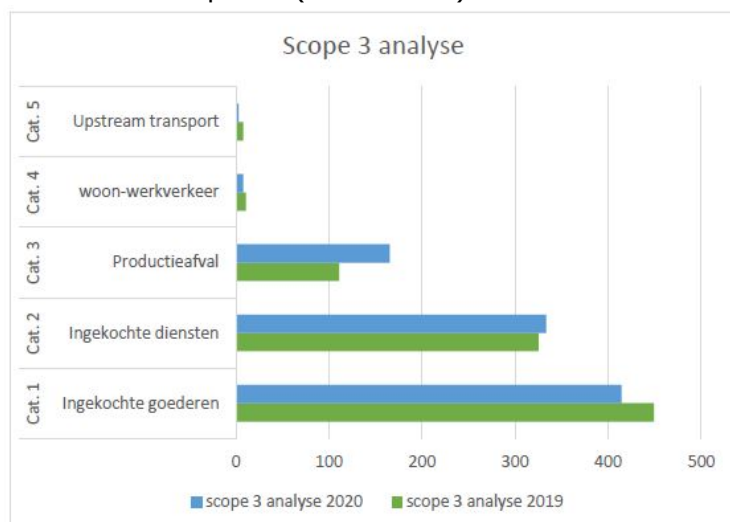
Na het inventariseren van milieuklassen van onze auto's, hebben we nu ook een start gemaakt voor het inzichtelijk krijgen van alle motorstages van al onze machines.

Ketenemissies en doelstelling

Van de CO₂-uitstoot In de keten van Theo Klever b.v. is de volgende rangorde over 2020 berekend:

1. Categorie 1: Ingekochte goederen	414 (2019 : 449) ton CO ₂
2. Categorie 2: Ingekochte diensten	333 (2019 : 325) ton CO ₂
3. Categorie 3: Productieafval	165 (2019 : 111) ton CO ₂
4. Categorie 4: Woon-werkverkeer	8 (2019 : 11) ton CO ₂
5. Categorie 5: Upstream transport	3 (2019 : 8) ton CO ₂

Totaal komt dit op 923 (2019 : 903) ton CO₂

Een ketenanalyse is uitgevoerd over Groenafval.

Voortgang ketendoelstelling

De huidige scope 3 doelstelling is in het tweede kwartaal van 2020 geformuleerd. Er is daarom nog geen voortgang aan te tonen ten opzichte van deze doelstelling.

De doelstelling is gewijzigd ten opzichte van de voorgaande doelstelling omdat intern is beoordeeld dat deze niet meer relevant en haalbaar was door veranderende ketenpartners en vooral ook veranderende regelgeving vanuit de opdrachtgevers.

Voor de volledigheid wordt hieronder nog een korte samenvatting van de voortgang in de keten van de afgelopen jaren gegeven.

Er is in 2018 op het project Buch Castricum, Uitgeest en Akersloot een voor Nederland innovatieve afvalverwerkingsmethode toegepast: Bokashi. Dit houdt in dat het afval op de projectlocatie wordt verzameld tbv een fermentatieproces waarna het restproduct wordt verspreid op dezelfde locatie.

De CO2 emissie is daarmee gelijk aan het laten liggen van het maaisel en slootvuil (nihil). Het contract voor dit project is echter vanuit de opdrachtgever niet verlengd, waardoor verdere voortgang uitblijft.

Er wordt steeds meer werk in eigen beheer uitgevoerd, waardoor de scope 3 uitstoot daalt. Het veel kleinere aandeel inkoop van externe diensten is een grote veroorzaker van deze daling. Dit heeft ook direct effect op de impact van inspanningen om onderaannemers te motiveren tot CO2-reductie. Deze impact wordt aanzienlijk kleiner. Er is wel concreet resultaat geboekt, één belangrijke onderaannemer rijdt nu op een zuinige kraan in plaats van een verouderde tractor. Zijn motivatie is dat hij hierdoor eerder in aanmerking komt voor werk op projecten die met gunningsvoordeel zijn verkregen.

Verder is in kaart gebracht wat de verwerkingswijze van het afval is per ketenpartner, waaruit het resultaat gekomen is dat compostering de algemene werkwijze is. Er is al een volgend proces in gang gezet om te onderzoeken of er nog duurzamere verwerkingswijzen zijn en wat er voor nodig qua aanleverkwaliteit van het afval om tot een hoogwaardigere en duurzamere verwerkingswijze te komen. Hier is de nieuwe ketenanalyse op gericht.

Bij opdrachtgevers blijkt het zeer lastig om bestekken te wijzigen en er is helaas een trend zichtbaar waarbij het afvoeren van afval de norm wordt en het laten liggen van afval steeds minder voorkomt.

Individuele bijdrage

Wij vragen aan onze medewerkers ook een individuele bijdrage te leveren aan de reductie van de CO₂-uitstoot. Enkele mogelijkheden om bij te dragen:

- ✓ Zuinig rijden een essentieel punt om brandstof te besparen. Door tijdig te schakelen en te anticiperen op het verkeer daalt het verbruik van brandstof.
- ✓ Bandenspanning kan tevens een belangrijk onderdeel zijn om brandstof te besparen. Controleer daarom maandelijks of de bandenspanningen nog kloppend zijn.
- ✓ Het is belangrijk om in de gaten te houden wanneer de verlichting en apparaten uitgeschakeld kunnen worden. Dit kan een hoop energie besparen als hier goed op gelet blijft worden.

Wij vragen van iedere medewerker mee te denken om onze CO₂-uitstoot nog verder te verlagen. Zo zetten we ons samen in om onze nieuwe CO₂-reductiedoelstelling te behalen.

Maar wij hopen ook dat onze ketenpartners met ons mee willen denken over het reduceren van CO₂.

En tenslotte horen wij ook graag van onze klanten of zij nog aanvullende ideeën hebben om verder te besparen.

Door optimaal samen te werken kunnen we onze wereld groener maken!